

Päätös kotihoidon riittävyyden seurantaan toimitettavia tietoja koskevasta tiedonantovelvollisuudesta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) päättää Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 5, 5 c ja 5 d § nojalla tiedonantovelvollisuudesta, jonka mukaan ne hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki sekä yksityiset sosiaali- ja terveystalouden organisaatiot, jotka tuottavat kotihoitoa hyvinvointialueen kotihoidon palvelupäätöksen saaneille iäkkäille asiakkaille, luovuttavat kotihoidon riittävyyden seurantaan tarvittavat tiedot THL:lle.

THL:lla on oikeus saada tiedot maksutta sekä salassapitovelvoitteiden ja muiden tietojen käyttöä koskevien rajoitusten estämättä tunnistetietoineen niiden tehtävien hoitamiseksi, joista on säädetty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 2 § 1 momentin 1–3, 4 ja 4 d kohdassa.

Aiemmat päätökset

Tätä päätöstä vastaavasta tiedonantovelvollisuudesta ei ole aiempaa THL:n päätöstä.

Luovutettavat tiedot ja luovutuskäytännöt

Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouden palveluista annetun lain (980/2012, vanhuspalvelulaki) 24 a §:n mukaan THL:llä on velvollisuus seurata iäkkäille henkilöille tuotettujen sosiaali- ja terveystalouden palvelujen laatua. Kotihoidon riittävyyden seurannan avulla seurataan iäkkäille henkilöille tuotettujen palvelujen laatua.

Tämän päätöksen nojalla luovutettavat tiedot sisältyvät Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetussa laissa säädettyyn tiedonsaantioikeuteen ja ovat lain tarkoittamalla tavalla välttämättömiä väestöä koskevia tietoja, joita THL tarvitsee laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi. Luovutettavat tiedot on kuvattu liitteessä 1.

THL tarvitsee tiedot yksikkötasoisena summatietona niin, että tiedot toimitetaan toimintayksikön tunnistetiedoin ja ne ovat yhdistettävissä yksikön muihin tietoihin.

Tietojen käsittelyn perusteet ja menettelyt

Lainsäädäntö

Tiedonantovelvollisuus kohdistuu sellaisiin tietoihin, jotka ovat välttämättömiä THL:lle laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Päätös perustuu lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta ja erityisesti 2 §:n 1 momentin kohtiin 1–3, 4 ja 4 d (lakisääteiset tehtävät) sekä 5 ja 5 b–5 d § (tiedonsaantioikeudet). Edellä mainitut lakisääteiset tehtävät, joihin tämän päätöksen nojalla luovutettavia tietoja käytetään, on määriteltävä laissa seuraavasti:

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tehtävänä on

- tutkia ja seurata väestön hyvinvointia ja terveyttä, niihin vaikuttavia tekijöitä ja niihin liittyviä ongelmia, ongelmien yleisyyttä ja ehkäisymahdollisuuksia, sekä kehittää ja

edistää toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja ongelmien vähentämiseksi.

- tutkia, seurata, arvioida ja kehittää sekä ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja antaa asiantuntijatukea hyvinvointia ja terveyttä edistävien politiikkojen, toimintatapojen ja käytäntöjen toteuttamiseksi.
- harjoittaa alan tutkimusta.
- ylläpitää alan tiedostoja ja rekistereitä sekä huolehtia tehtävälleen tietoperustasta ja sen hyödyntämisestä.
- ylläpitää alan laaturekistereitä.

THL on myös tilastolain (280/2004) tarkoittama tilastoviranomainen. Tilastoviranomaistehtävästä on säädetty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin 4 c kohdassa ja 5 h §:ssä, jonka 3 momentin mukaan THL saa käyttää 5 §:n nojalla saamia tietoja myös tilastoviranomaistehtäviin.

Päätöksessä on otettu huomioon tietosuoja-asetus (2016/679) sekä tiedonhallintalaki (906/2019).

Tutkimuskäyttö

THL:ssa tutkimusetiikkaan ja sen arviointiin sovelletaan ensisijaisesti asiaa koskevan lainsäädännön ohella tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) ohjeistusta sekä laitoksen työjärjestystä, hyvää tutkimustapaa koskevaa ohjeistoa sekä muita laitoksen sisäisiä määräyksiä ja ohjeita. THL:ssa tehtävässä työssä sovelletaan laitoksen eettisiä ohjeita. Tutkimussuunnitelmat arvioidaan tieteenalakohtaisten eettisten käytänteiden mukaisesti.

Muutokset tiedonantovelvollisuuteen

THL voi antaa päätöksen voimassa ollessa tarkentavaa ohjeistusta luovutettavista tiedoista ja luovutustavasta sekä muista tiedonantovelvollisuuden soveltamiseen liittyvistä asioista. Mikäli tietosisältöihin kohdistuu merkittäviä muutoksia tai tiedonkeruuta laajennetaan, THL tekee muutoksesta uuden päätöksen neuvoteltuaan tiedonantajien tai heitä edustavien tahojen kanssa.

Neuvottelu- ja kuulemisvelvoite

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 5 d §:n mukaan uusi tiedonkeruu tai jo kerättävien tietojen tietosisältöjen merkittävä muutos taikka tiedonkeruiden laajentaminen edellyttää neuvottelua tiedonantaja edustavien järjestöjen tai organisaatioiden kanssa sekä tietosuojavaltuutetun kuulemista ennen päätöksen tekemistä.

Tätä tiedonkeruuta koskevat neuvottelut on järjestetty syyskuussa 2024 siten, että palveluntuottajille on tarjottu sekä mahdollisuus lausua päätösluonnoksesta kirjallisesti että osallistua keskustelutilaisuuteen. Tietosisältö on valmisteltu yhteistyössä palveluntuottajista kootun kehittäjäverkoston kanssa keväällä 2023.

Tietosuojavaltuutettua on kuultu, ja tietosuojavaltuutetun toimisto on antanut päätösluonnoksen perusteella lausunnon 26.11.2024 (TSV/11758/2024).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Tiedonantovelvollisten lisäksi tietosuojavaltuutetulla on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 5 c § 3 momentin perusteella oikeus vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimusohje on päätöksen liitteenä 2.

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antavat:
Hanna Alastalo, hanna.alastalo@thl.fi
Saana Saske, saana.saske@thl.fi

Helsingissä 19.12.2024

Sirpa Soini
osastonjohtaja

Anu Muuri
kehittämisjohtaja

Liitteet

- 1) Luovutettavat tiedot ja luovutuskäytännöt
- 2) Oikaisuvaatimusohje

Jakelu

Päätös yleistiedoksiannon

Tämän päätöksen tiedoksiannon tapahtuu yleistiedoksiannon. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa 31.1.2025 saakka. Päätöksen nähtävillä asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa THL:n verkkosivuilla <https://thl.fi/fi/ajankohtaista/yleistiedoksiannot>. Tämän päätöksen tiedoksisääntö katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu THL:n nettisivuilla.

Tiedoksi

Tietosuojavaltuutettu

Liite 1: Luovutettavat tiedot ja luovutuskäytännöt

Palveluntuottaja toimittaa kotihoidon riittävyden seurantaan tarvittavat tiedot yksiköittäin niistä kotihoitoa tuottavista yksiköistä, joiden asiakkaana on iäkkäitä hyvinvointialueen kotihoidon palvelupäätöksen saaneita asiakkaita. Tiedot toimitetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittelemältä kalenterikuukauden mittaiselta seurantajaksolta.

Tässä liitteessä kuvattua ohjeistusta tarkennetaan tarvittaessa osoitteessa:
<https://yhteistyotilat.fi/wiki08/display/JULVHSM>

Luovutettavat tiedot

Palveluntuottajakohtaiset tiedot:

Lähetysten otsaketietojen (header) sisältö on yhteinen kaikille THL Tiedontoimituspalvelua käyttäville organisaatioille. Otsaketiedot sisältävät tietoa palvelunantajasta, lähettävän tahon yhteys henkilön tiedot ja palauteraportin toimitukseen tarvittavat tiedot.

Tarkka tietosisältö: [Otsaketieto skeemalle \(json\)](https://source.thl.fi/gitbucket/thlrek/ttp-schema/blob/dev/0_skeleton/thl_ttp_skeleton_v0.0.2.json)
[https://source.thl.fi/gitbucket/thlrek/ttp-schema/blob/dev/0_skeleton/thl_ttp_skeleton_v0.0.2.json]

Yksikkökohtaiset tiedot:

- I. Palvelua toteuttavan toimintayksikön yksilöintitiedot ja seuranta-aikaan liittyvät tiedot
- II. Päivätasoiset kotihoidon palvelua saaneet asiakasmäärät
- III. Päivätasoiset kotihoidon käyntimäärät eroteltuna lähi- ja etäkäynteihin
- IV. Päivätasoiset henkilöstön ammattiryhmittäiset toteutuneet kokonaistyöajan tunnit
- V. Päivätasoiset henkilöstön ammattiryhmittäiset toteutuneet asiakasajan työtunnit
- VI. Kuukausitasoinen asiakas-/toteuttamissuunnitelmien mukainen suunniteltujen palvelutuntien määrä (hyväksytyt keskeytykset huomioitu)
- VII. Kuukausitasoinen toteutuneiden palvelutuntien määrä
- VIII. Kuukausitasoinen iäkkäille asiakkaille toteutuneiden kotihoidon käyntien määrä
- IX. Kuukausitasoinen yksityisten (asiakkaat, joilla ei ole julkista palvelupäätöstä) toteutuneiden kotihoidon käyntien määrä

THL on tietoinen, että tiedontoimittajat ovat tietojärjestelmäkehityksessään eri vaiheissa ja tiedot tullaan poimimaan eri järjestelmistä. Yhtenäisen ja yhteismitallisen tiedontuottamisen tueksi on kuvattu keskeiset käsitteet, käsitemalli ja käyttötapausraportti, jotka löytyvät osoitteesta:
<https://yhteistyotilat.fi/wiki08/display/JULVHSM>

Luovutuskäytännöt

Seurantajakso

Tiedot toimitetaan THL:n määrittelemältä kalenterikuukauden mittaiselta seurantajaksoilta. Seurantajakson ajankohta annetaan tiedontoimittajille tiedoksi viimeistään kaksi (2) kuukautta ennen seurantajakson alkamista. Toistaiseksi seurantajakson tiedot toimitetaan kerran (1) vuodessa lokakuulta.

Tietojen toimittamisen tapa

Tiedot toimitetaan suoraan palveluntuottajien tietojärjestelmistä THL:n tiedonhallintaympäristöön THL Tiedontoimituspalvelun avulla THL:n määrittämän tietosisällön mukaisilla tiedoilla JSON-muodossa. THL toimittaa Tiedontoimituspalvelun käyttöönoton ohjeet: <https://yhteistyotilat.fi/wiki08/display/JULUUTV> ja tietosisällöt tiedontoimittajille.

Ennen tietojen suoraa toimittamista tietojärjestelmistä ja THL Tiedontoimituspalvelun käyttöönottoa, tiedot on toimitettava THL:n lomakepalvelulla toteutettavan erillistiedonkeruun kautta.

Tietojen toimittamisen aikataulu

Vuoden 2025 tiedot toimitetaan THL:n lomakepalvelun kautta. Vuonna 2026 on mahdollista siirtyä käyttämään tietojen suoraa toimitusta tietojärjestelmistä THL Tiedontoimituspalvelun kautta. Rinnalla jatketaan THL:n lomakepalvelulla toteutettavaa erillistiedonkeruuta, kunnes kaikki tiedot voidaan vastaanottaa suoratoimituksena.

Lisätiedot

Lisätietoa antavat:

Hanna Alastalo, etunimi.sukunimi@thl.fi
Saana Saske, etunimi.sukunimi@thl.fi

Toimitettavat tiedot

Tiedot eivät sisällä henkilötietoja.
Kaikki tiedot ovat pakollisia tietoja.

Toimitettavat palvelun toteuttavan toimintayksikön yksilöivät tiedot ja seuranta-aikaan liittyvät tiedot

	Muuttuja	Tietosisältö	Tiedon esitysmuoto
I	Palveluntuottajan Y-tunnus	Y-tunnus, palveluntuottajan yksilöivä tunniste	tunnus
I	Toimintayksikön OID	OID, toimintayksikön yksilöivä tunniste	tunnus
I	Seurantajakson alkuaika	Tietojen keruun aloitusajankohta päivätasolla, kirjaa seurantajakson ensimmäinen päivä	pvm
I	Seurantajakson loppuaika	Tietojen keruun lopetusajankohta päivätasolla, kirjaa seurantajakson viimeinen päivä	pvm

Toimitettavat päivätasoiset kotihoidon asiakas- ja käyntimäärät

	Muuttuja	Tietosisältö	Tiedon esitysmuoto
II	Kotihoidon palvelua saaneiden asiakkaiden lukumäärä	Kotihoitoa saavat asiakkaat seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Lkm
II	Lähikäynnit	Kotihoidon fyysiset käynnit seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Lkm
II	Etäkäynnit	Kotihoidon etäkäynnit seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Lkm

Toimitettavat päivätasoiset henkilöstön ammattiryhmittäiset toteutuneet kokonaistyöajan työtunnit

	Muuttuja	Tietosisältö	Tiedon esitysmuoto
III	Toimintayksikön johtajien, osastonhoitajien ja vastuuhenkilöiden toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Toimintayksikön johtajat, osastonhoitajat, vastuuhenkilöt toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Apulaisosastonhoitajien ja tiimivastaavien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Apulaisosastonhoitajat, tiimivastaavat toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Sairaanhoidajien ja terveydenhoitajien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Sairaanhoidajat, terveydenhoitajat toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Lähihoitajien ja perushoitajien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Lähihoitajat, perushoitajat toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Kodinhoitajien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Kodinhoitajat toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Hoiva-avustajien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Hoiva-avustajat toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia

III	Hoitoapulaisten ja kotiaavustajien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Hoitoapulaiset ja kotiaavustajat toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Fysioterapeuttien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Fysioterapeutit toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Toimintaterapeuttien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Toimintaterapeutit toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Sosiaaliohjaajien ja -kasvattajien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Sosiaaliohjaajat ja -kasvattajat toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Geronomien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Geronomit toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Sosionomi AMK:iden toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Sosionomit AMK toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Virikeohjaajien ja muiden vastaavien ohjaajien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Virikeohjaajat ja muut vastaavat ohjaajat toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Muiden sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksen saaneiden toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Muu sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Kuntoutuksen ohjaajien toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Kuntoutuksen ohjaajat toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
III	Muiden kotihoidon tuottamiseen osallistuneiden työntekijöiden toteutunut kokonaistyöaika tunteina	Ammattiryhmän Muut työntekijät toteutunut kokonaistyöaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia

Toimitettavat päivätasoiset henkilöstön ammattiryhmittäiset toteutuneet asiakastyön tunnit

	Muuttuja	Tietosisältö	Tiedon esitysmuoto
IV	Toimintayksikön johtajien, osastonhoitajien ja vastuuhenkilöiden toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Toimintayksikön johtajat, osastonhoitajat, vastuuhenkilöt toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Apulaisosastonhoitajien ja tiimivastaavien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Apulaisosastonhoitajat, tiimivastaavat toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Sairaanhoitajien ja terveydenhoitajien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Sairaanhoitajat, terveydenhoitajat toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Lähihoitajien ja perushoitajien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Lähihoitajat, perushoitajat toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Kodinhoitajien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Kodinhoitajat toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Hoiva-avustajien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Hoiva-avustajat toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Hoitoapulaisten ja kotiaavustajien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Hoitoapulaiset ja kotiaavustajat toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia

IV	Fysioterapeuttien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Fysioterapeutit toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Toimintaterapeuttien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Toimintaterapeutit toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Sosiaaliohjaajien ja -kasvattajien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Sosiaaliohjaajat ja -kasvattajat toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Geronomien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Geronomit toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Sosionomi AMK:iden toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Sosionomit AMK toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Virikeohjaajien ja muiden vastaavien ohjaajien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Virikeohjaajat ja muut vastaavat ohjaajat toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Muiden sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksen saaneiden toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Muu sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Kuntoutuksen ohjaajien toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Kuntoutuksen ohjaajat toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia
IV	Muiden kotihoidon tuottamiseen osallistuneiden työntekijöiden toteutunut asiakasaika tunteina	Ammattiryhmän Muut työntekijät toteutunut asiakasaika tunteina, seurantajakson jokaiselta päivältä erikseen	Tuntia

Toimitettavat kuukausitasoiset palveluntutitiedot

	Muuttuja	Tietosisältö	Tiedon esitysmuoto
V	Kotihoidon asiakas-/toteuttamissuunnitelmien mukaiset suunnitellut palvelutunnit	Yksikön toteuttamisvastuulla olevat kotihoidon asiakas-/toteuttamissuunnitelmien mukaiset suunnitellut palvelutunnit yksikössä yhteensä. Asiakkaasta johtuvat keskeytykset vähennetty.	Tuntia
V	Kotihoidon toteutuneet palvelutunnit	Kotihoidon palvelua saavien asiakkaiden toteutuneet palvelutunnit yksikössä yhteensä.	Tuntia

Toimitettavat kuukausitasoiset käyntitiedot

	Muuttuja	Tietosisältö	Tiedon esitysmuoto
VI	lääkäiden asiakkaiden kotihoidon käyntien lukumäärä	lääkäreille asiakkaille toteutuneiden kotihoidon käyntien lukumäärä seurantakuukauden aikana.	Lkm
VI	Yksityisten kotihoidon käyntien lukumäärä	Yksityisten kotihoidon käyntien (käynti ei perustu julkiseen palvelupäätökseen, ostopalvelusopimukseen tai palveluseteliin) lukumäärä seurantakuukauden aikana. Julkisella sektorilla määrä on nolla.	Lkm